

**[Hagen Hagensen.]**

det så noget, DSB skal sætte sig i udgift for mod muligvis at få en yderligere afgift ind?

**Ministeren for offentlige arbejder (Niels Mathiasen):**

Jeg må gentage, at disse kiosker er en privat forretningsvirksomhed, og den må være ligestillet med andre former for erhvervsvirksomhed. Den eneste fordel, man kan sige de har, er placeringen på en station, hvor der både kommer rejsende og andre, det kommer meget an på, hvor man er i landet. Der er nogle steder, hvor jernbanestationen virkelig er et holddepunkt i weekenderne. Det er dér, man kan få aviser, tobak og en række andre ting, og hvor der ikke er nogen konkurrence andre steder. Det er altså min opfattelse, at når kioskerne drives på de vilkår, der gælder for andre private erhvervsdrivende, må det være rimeligt, at de har den samme mulighed, for de erhvervsdrivende, der sidder dér, har vel også ønske om en vis fortjeneste og om at gå ind i konkurrencen på lige vilkår med andre.

Med hensyn til istandsættelse og den slags drejer det sig alene om, at man som vært istandsætter lokaler, ligesom andre, der udlejer, gør.

**Hagen Hagensen (KF):**

Tilbage bliver alligevel det forhold, at man i kraft af beliggenheden, i kraft af, at man kan have åbent på andre tider o. lign., kan have en fordel fremfor det øvrige næringsliv.

Jeg synes, det er i orden, at de mennesker, der har kioskerne, og som driver dem på det, som kan kaldes privat, erhvervsmæssig basis, også får noget ud af det, men når der er tale om, at det er én, der driver dem alle sammen, og der i øvrigt er tale om, at man i højere grad vil gå ind i bestyrerforhold, end det hidtil har været tilfældet, mener jeg alligevel, at der kan være tale om, at der påføres det omkringliggende næringsliv en form for konkurrence, som næppe burde finde sted. Jeg forstår altså, at DSB i realiteten vil sørge for, at der ikke gennem udøvelse af kioskvirksomhed bliver tale om andet og mere, end hvad andre kan gøre.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Af *Lykke Kristensen (V)* til boligministeren:

»Vil ministeren sikre, at de mindre og mel-

lemstore virksomheder i bygge- og anlægssektoren får bedre mulighed for at deltage i licitationer i offentligt byggeri?«

(Spm. nr. 76).

**Skriftlig begrundelse.**

En tiltagende tendens inden for statens bygge- og anlægsvirksomhed til at anvende totalentrepriser og typeprojekter er ved at brede sig til amtskommuner og kommuner. På nogle felter er det rimeligt at anvende disse systemer, men hvis de bliver dominerende inden for alt offentligt byggeri, betyder det erfaringsmæssigt mindre konkurrence og mindre muligheder for de mindre og mellemstore virksomheder for at deltage og fare for en deraf følgende monopolisering i byggeriet.

Det synes også urimeligt, at der ved udbud af totalentrepriser sættes en hel række projekteringsgrupper på det samme projekt, hvilket giver et urimeligt spild af ressourcer.

**Boligministeren (Helge Nielsen):**

Før jeg svarer på selve det stillede spørgsmål, vil jeg gerne kommentere de betragtninger om totalentrepriser og typeprojekter, der findes i begrundelsen for spørgsmålet.

Med hensyn til totalentreprise eller totalleverance, som vi plejer at kalde det, er jeg ganske enig med spørgeren i, at denne udbudsform ikke egner sig til enhver byggeopgave. Det fremgår også af den udførlige vejledning, som boligministeriet udsendte i 1975 om de statslige byggevirksomheders brug af totalleveranceformen.

Jeg er enig med spørgeren i, at man ved udbud i totalleverance må undgå det ressource-spild, der ligger i, at en hel række projektgrupper skal arbejde på samme projekt. Bygherrer bør eventuelt efter forudgående annoncering udvælge fra 3 til 5 tilbudsgivere, og de tilbudsgivere, som ikke får arbejdet overdraget, bør i almindelighed have en vis betaling for deres arbejde.

Hvad angår typeprojekter, anbefales det i bygherrevejledningen, at typiserede og standardiserede løsninger skal søges anvendt, hvor det er muligt, men dette er ikke ensbetydende med, at der altid bliver tale om hele, færdige typebygninger. Der vil ofte være tale om brug af typiserede enkeltdele og byggedelssystemer, som kan indgå i fagentreprenørernes tilbud.

Jeg kan i almindelighed slå fast, at de mindre og mellemstore virksomheder ikke har rin-